

5

Forslag fra Carl I. Hagen om endringer av Grunnloven §§ 21 og 22. (Fjerning av regjeringens rett til å utnevne biskoper og øvrige kirkelige embetsmenn)

Til Stortinget

I de senere år er den partipolitiske styring av Den norske kirke blitt stadig mer fremtredende. Regjeringer har ikke fulgt Kirkens egne råd og avstemninger om hvem som bør utnevnes og det har vært lagt så åpenbare politiske føringer til grunn at selv en tidligere formann i Senterpartiet er utnevnt til biskop på tross av at en annen person var ønsket av Kirken. Begrepet folkekirke er derfor i stadig større grad erstattet med den «politisk styrte kirke».

Regjeringens utnevnelser av biskoper og andre såkalte «geistlige» embetsmenn er i dag regulert i Grunnloven §§ 21 og 22. Ved at denne grunnlovshjemmel fjernes vil utnevning skje i henhold til vanlige lovbestemmelser om Kirkens ordninger og det blir da mulig å overføre retten og oppgaven med å utnevne biskoper og andre teologiske kirkelige stillinger til Kirkens egne organer, enten nuværende eller nyopprettede.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag til endringer av Grunnlovens bestemmelser § 21 og § 22:

§ 21 skal lyde:

Kongen vælger og beskikker, efter at have hørt sit Statsraad, alle civile og militære Embedsmænd. Disse skulle, før Beskikkelse finder Sted, sværge eller, hvis de ved Lov ere fritagne for Edsflæggelse, høitideligen tilsige Konstitutionen og Kongen Lydighet og Troskab, dog kunne de Embedsmænd der ei ere norske Borgere, ved Lov fritages for denne Pligt. De Kongelige Prinser maa ei beklæde civile Embeder.

§ 22 skal lyde:

Statsministeren og de øvrige Statsraadets Medlemmer samt Statssekretærene kunne, uden foregaaende Dom, afskediges af Kongen, efterat han derom har hørt Statsraadets Betænkning. Det samme gjælder for de Embedsmænd, som ere ansatte ved Statsraadets Kontorer eller ved Diplomatiets eller Konsulatvæsenet, civile Overøvrigheds-Personer, Regimenters og andre militære Korpsers Chefer, Kommandanter i Fæstninger og Høistbefalende paa Krigsskibe. Hvorvidt Pension bør tilstaaes de saaledes afskedigede Embedsmænd, afgjøres af det næste Storting. Imidlertid nyde de to Trediedele af deres forhen havte Gage.

Andre Embedsmænd kunne ikkun suspenderes af Kongen, og skulle da strax tiltales for Domstolene, men de maa ei, uden efter Dom, afsættes, ei heller, mod deres Vilje, forflyttes.

Alle Embedsmænd kunne, uden foregaaende Dom, afskediges, naar de have naaet en ved Lov fastsat Aldersgrænse. Det kan bestemmes ved Lov at visse Embedsmænd, der ei ere Dommere, kunne udnevnes paa Aaremaal.

Oslo, den 27. september 2000

Carl I. Hagen

Referert i Stortingets møte 28. september 2000.
«Forslaget blir under presidentens ansvar å bekjentgjøre ved trykken for å komme til avgjørelse på første, annet eller tredje Storting etter neste valg.»

Kirsti Kolle Grøndahl
president

Signe Øye
sekretær